

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 2

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist, arte

februarie, 2023

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL UMANIST

Citește textul propus și scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

Onoare... Ce cuvânt frumos! Și, până la urmă, ce este onoarea? O îndatorire? O virtute? Ori poate un sentiment? Soldații, din cele mai vechi timpuri, erau obligați să respecte un „cod de Onoare”. Jertfa lor, mai presus de toate, era amintită pe altarul gloriei. Pentru ei onoarea rămânea îndatorire constantă în conduita lor de războinici. Se spune că un războinic mai curând căuta să moară onorabil decât să dea bir cu fugiții.

Indiferent de câmpul de luptă pe care ne aflăm, dacă suntem oameni de onoare, vom fi respectați de adversarii noștri. Trăim într-o lume în care conceptul acesta pare să fie abordat doar în filme. Puțini mai sunt cei care cred în onoare și dintre aceștia foarte puțini știu să o inspire și altora. Onoarea poate lua multe forme, dar de fiecare dată este atribuită conceptului de „bine”. Un om onorabil va reuși să etaleze tot timpul o conduită demnă de respect. Un om onorabil tot timpul va fi apreciat pentru munca lui. Un om onorabil nu va gândi niciodată egoist. Un om onorabil are puterea să-și recunoască greșeala și să își asume eșecul.

Câți dintre noi nu ne-am dori o viață plină de succes, trăită în armonie? Însă câți dintre noi urmăm calea dreaptă? Dacă în parcursul nostru pe această cale nu luăm în considerare și această virtute, nu vom reuși niciodată.[...] Raportată la persoană, Onoarea este fundamentul Demnității, care, în formularea kantiană, îți asigură autonomia și independența ca ființă umană. Îți ești responsabil doar ție și valorilor (sănătoase) pe care le ai. De asemenea, profilul valoric este fundamentul pentru ceea ce se numește viață cu sens, o componentă-cheie a stării de fericire.[...] Paradoxal, deși sună bine și mulți vorbesc despre ea, puțini sunt cei care înțeleg și apreciază cu adevărat Onoarea. Cei mai mulți vor avea o atitudine negativă față de un om cu Onoare, atitudine exprimată adesea prin două tipuri de reacții, în funcție de nivelul lor de înțelegere. Unii te vor acuza că ești rigid, mai ales când implementarea valorilor tale îi afectează negativ, dar justificat, pe ei. Alții te vor acuza că nu ai coloană vertebrală. Într-adevăr, paradoxal, un profil valoric te poate face să fii astăzi într-o postură, iar mâine în alta. Schimbarea nu este determinată de oportunism, ci de faptul că ești cu acei care își asumă valorile împărtășite de tine.[...]

Așadar, calea Onoarei nu este ușoară, de aceea îți trebuie Curaj pentru a o promova; implicațiile pozitive pe termen mediu și lung sunt însă evidente atât pentru individ, cât și pentru societate.

(Ion Anton)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Rescrie, din lista propusă, un sinonim contextual adecvat pentru verbul <i>să inspire</i> , argumentându-ți alegerea într-un enunț. <i>A inhala, a insufla, a provoca, a respira, a stimula, a determina, a avânta, a sugera.</i> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Demonstrează, în două enunțuri, polisemia lexemului <i>cod</i> , precizându-i, la finele fiecărui enunț, semnificația. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Ilustrează, în enunțuri dezvoltate, sensul următoarelor locuțiuni și expresii: <i>a da bir cu fugiți; pe onoarea mea; a avea curajul opiniilor sale.</i> 1) _____ <hr/> <hr/> 2) _____ <hr/> <hr/> 3) _____ <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
4	Explică, în două enunțuri dezvoltate, <i>semnificația onoarei</i> în conduita soldaților de pe câmpul de luptă, susținându-ți răspunsul cu o secvență din textul analizat. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
5	Transcrie o secvență din text, pe care autorul o folosește cu scop ironic, argumentându-ți opinia într-un enunț. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

6	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, semnificația contextuală a figurii de stil din structura: „... Onoarea este fundamentul Demnității... ”	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
7	Interpretează, în trei enunțuri dezvoltate, valoarea stilistică a semnelor de punctuație: <i>semnul puncte-puncte (puncte de suspensie); semnul întrebării; semnul exclamării</i> , din secvența: <i>Onoare... Ce cuvânt frumos! Și, până la urmă, ce este onoarea?</i>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
8	Descrie, în spațiul rezervat, <i>profilul moral</i> al unui tânăr contemporan, numind două trăsături și raportându-l la o idee din secvența: <i>Într-adevăr, paradoxal, un profil valoric te poate face să fii astăzi într-o postură, iar mâine în alta.</i>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	Dedu, în spațiul rezervat, domeniul de investigație al autorului în fragmentul analizat: a) filozofic; b) literar; c) științific; d) etic, susținându-ți opțiunea într-un enunț argumentativ.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
10	Demonstrează caracterul eseistic al fragmentului citat, numind două particularități ale speciei și aducând două exemple din text.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

11	<p>Propune un titlu pentru fragmentul analizat, justificându-ți alegerea într-un enunț. Titlul _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
12	<p>Determină, în spațiul propus, două roluri pe care le poate avea filmul/educația cinematografică în dezvoltarea unui tânăr, explicitând afirmația autorului: <i>Trăim într-o lume în care conceptul acesta pare să fie abordat doar în filme.</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
13	<p>Exprimă-ți, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea pro/contra în raport cu afirmația: <i>Dacă în parcursul nostru pe această cale nu luăm în considerare și această virtute [Onoarea], nu vom reuși niciodată.</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
14	<p>Elaborează, în spațiul rezervat, o invitație, valorificând datele legendei:</p> <p>Te numești Lionel/Lionela Lutniță. Ești președintele/președinta Clubului de dezbateri al Liceului Teoretic <i>Dumitru Matcovschi</i> din orașul Drochia. Intenționezi să inviți la ședința clubului, cu tema: <i>Calea Onoarei nu este ușoară</i>, pe criticul literar Mircea V. Ciobanu. Aceasta va avea loc pe data de 20 aprilie 2023, la ora 11:00, în incinta liceului. Vei semna invitația.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

15	<p>Valorificând sugestiile textului analizat, scrie, pe 1-1,5 pagini, un eseu structurat de tip sinteză, cu tema: Personaje literare pentru care onoarea este o virtute, referindu-te la două personaje din literatura română, din opere literare diferite.</p> <p>În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - explicarea modului propriu de înțelegere a conceptului <i>virtute</i>, prin raportare la propria experiență de cititor; L 0 1 2 - motivarea convingătoare a alegerii personajelor literare (aspecte: tipologie, natura faptelor/criteriul etic, viziuni, scopuri etc.); L 0 1 2 3 4 5 6 - comentarea trăsăturilor morale relevante ale personajelor alese (câte o trăsătură), prin ilustrarea adecvată cu câte un exemplu din textele selectate; L 0 1 2 3 4 5 6 - raportarea, în 2 enunțuri argumentative, a conceptului <i>onoare</i> la sugestia citatului: <i>Indiferent de câmpul de luptă pe care ne aflăm, dacă suntem oameni de onoare, vom fi respectați de adversarii noștri.</i> L 0 1 2 3 4 - exprimarea opiniei proprii cu referire la actualitatea temei abordate. L 0 1 2 	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

